Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT
J. MAZÁK
fremsat den 12. juli 2012 [1]

Sag C-534/10 P

Brookfield New Zealand Ltd
Elaris SNC
mod
EF-Sortsmyndigheden (CPVO)

og Schniga GmbH

»EF-sortsbeskyttelse — forordning (EF) nr. 2100/94 — EF-Sortsmyndighedens skøn — ny forelæggelse af virusfrit plantemateriale til teknisk afprøvning«

I – Indledning

1. Med denne appel har Brookfield New Zealand Limited (herefter »Brookfield«) og Elaris SNC (herefter »Elaris«) (eller herefter samlet »appellanterne«) anmodet Domstolen om at ophæve dommen i sag T-135/08, Schniga mod CPVO – Elaris og Brookfield New Zealand (Gala Schnitzer) [2] (herefter »den appellerede dom«), hvorved Retten (Sjette Afdeling) annullerede afgørelse af 21. november 2007 truffet af appelkammeret ved EF-Sortsmyndigheden (herefter »CPVO« eller »Sortsmyndigheden«) vedrørende meddelelse af EF-sortsbeskyttelse for æblesorten »Gala Schnitzer« (sagerne A 003/2007 og A 004/2007) (herefter »den anfægtede afgørelse«).

2. Appellen rejser i det væsentlige det spørgsmål, om Retten fastlagde omfanget af Sortsmyndighedens skøn korrekt, idet den fandt, at Sortsmyndigheden var beføjet til under ansøgningsproceduren for meddelelse af en plantesortsrettighed at tillade forelæggelse af nyt plantemateriale til teknisk afprøvning.

II – Retsforskrifter

3. På det relevante tidspunkt var de regler, der regulerede EF-sortsbeskyttelsen, reglerne i Rådets forordning (EF) nr. 2100/94 af 27. juli 1994 om EF-sortsbeskyttelse [3], som ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 2506/95 [4], (herefter »forordning nr. 2100/94«).

1 — Originalsprog: engelsk.
2 — Dom af 13.9.2010, Sml. II, s. 5089.
3 — EFT L 227, s. 1.
4 — Forordning af 25.10.1995 om ændring af forordning (EF) nr. 2100/94 om EF-sortsbeskyttelse (EFT L 258, s. 3).

4. Artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 2100/94, der har overskriften »Nyhed«, bestemmer:

»1. En sort anses for at være ny, hvis sortsbestanddele eller udbytte af sorten ikke på ansøgningsdatoen som fastlagt i medfør af artikel 51 er blevet solgt eller på anden måde overdraget til andre af forædleren som defineret i artikel 11 eller med dennes samtykke, med henblik på udnyttelse af sorten:

a) mere end et år inden ovennævnte dato, inden for Fællesskabets område

[…]«

5. Artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94, der har overskriften »Teknisk afprøvning«, bestemmer:

»Sortsmyndigheden fastlægger ved generelle regler eller i særlige tilfælde ved meddelelse, hvornår og hvor materialet til den tekniske afprøvning samt referenceprøver skal forelægges, samt i hvilken mængde og beskaffenhed.«

6. Artikel 61 i forordning nr. 2100/94 opregner de omstændigheder, hvorunder ansøgninger om EF-sortsbeskyttelse skal afslås. Artiklen bestemmer, for så vidt det er relevant i denne sag, følgende:

»1. Sortsmyndigheden afslår ansøgningen om EF-sortsbeskyttelse, hvis og så snart den konstaterer, at ansøgeren:

[...]

b) ikke inden for den fastsatte frist har efterkommet regler eller påkrav som omhandlet i artikel 55, stk. 4 eller 5, medmindre Sortsmyndigheden har accepteret, at forelæggelse ikke skal finde sted

[...]«

7. Artikel 73 i forordning nr. 2100/94, der har overskriften »Klager over appelkamrenes afgørelser«, bestemmer:

»1. Appelkamrenes afgørelser om klager kan indbringes for Domstolen.

2. Indbringelse af klager kan ske under påberåbelse af inkompetence, væsentlige formmangler eller overtrædelser af traktaten, af denne forordning eller af retsregler vedrørende deres gennemførelse eller under påberåbelse af magtfordrejning.

3. Domstolen har kompetence til at ophæve eller omgøre den indklagede afgørelse.

4. Enhver part i sagen ved et appelkammer har adgang til at indbringe en klage, for så vidt den pågældende ikke helt eller delvist har fået medhold.

[…]«

8. Artikel 80, stk. 1, i forordning nr. 2100/94, som har overskriften »Restitutio in integrum«, bestemmer:

»En ansøger om eller indehaver af EF-sortsbeskyttelse eller enhver anden part i en sag ved Sortsmyndigheden, der trods iagttagelse af den efter omstændighederne fornødne omhu er blevet forhindret i over for Sortsmyndigheden at overholde en frist, genindsættes på begæring i sine tidligere rettigheder, såfremt den manglende overholdelse af fristen i medfør af denne forordning har som direkte følge, at en ret eller et retsmiddel fortabes.«

III – Faktiske omstændigheder

9. I den appellerede dom blev der redegjort for de faktiske omstændigheder, der har givet anledning til tvisten, på følgende måde:

»1 Den 18. januar 1999 indgav Konsortium Südtiroler Baumschuler (herefter »KSB«), i hvis rettigheder sagsøgeren, [Schniga], er indtrådt, en ansøgning om EF-sortsbeskyttelse til […] Sortsmyndigheden […] i henhold til […] forordning […] nr. 2100/94 […].

2 Ansøgningen blev registreret under nr. 1999/0033.

3 Ansøgningen om EF-sortsbeskyttelse omhandlede æblesorten (Malus Mill) Gala Schnitzer.

4 […]Sortsmyndigheden pålagde Bundessortenamt (den tyske sortsmyndighed) at foretage den tekniske afprøvning som omhandlet i artikel 55, stk. 1, i forordning nr. 2100/94.

5 Ved skrivelse af 26. januar 1999 til KSB's repræsentant anmodede […]Sortsmyndigheden om, at KSB mellem den 1. og den 15. marts 1999 for både […]Sortsmyndigheden og Bundessortenamt forelagde det fornødne materiale til den tekniske afprøvning, dvs. ti stødskud ikke i vækst eller i blomst og egnet til podning. […]Sortsmyndigheden præciserede ligeledes, at det påhvilede KSB at overholde alle gældende plantesundhedsmæssige krav og toldregler for så vidt angik forsendelsen af materialet.

6 Bundessortenamt modtog det nævnte materiale den 9. marts 1999.

7 Ved skrivelse af 25. marts 1999 til KSB's repræsentant bekræftede […]Sortsmyndigheden modtagelsen af det ønskede materiale og anførte, at det var blevet modtaget hos Bundessortenamt i god stand og inden for fristen, men at det ikke var ledsaget af et plantesundhedscertifikat. […]Sortsmyndigheden anmodede KSB om at sørge for, at dette uomgængelige dokument blev fremsendt snarest muligt.

8 Den 23. april 1999 sendte KSB et europæisk plantesundhedspas til Bundessortenamt og anførte, at den udstedende myndighed, dvs. plantebeskyttelsesmyndigheden i den selvstyrende provins Bolzano (Italien), havde oplyst, at dette dokument gjorde det ud for et plantesundhedscertifikat.

9 Ved e-mail af 3. maj 1999 oplyste Bundessortenamt KSB om, at materialet var ankommet inden for fristen og var af passende art, samt at det fremsendte europæiske plantesundhedspas var tilstrækkeligt med henblik på den tekniske afprøvning og vurderingen af, om de materielle betingelser for at meddele EF-sortsbeskyttelse var opfyldt. Bundessortenamt anmodede dog om en kopi af et officielt certifikat, hvori det bekræftedes, at det forelagte materiale ikke indeholdt virus.

10 I 2001 oplyste KSB til Bundessortenamt, at det var umuligt for selskabet at fremsende det ønskede plantesundhedscertifikat, eftersom det materiale, der var blevet forelagt i marts 1999 med henblik på den tekniske afprøvning, havde vist sig at være bærer af latente vira.

11 Ved e-mail af 4. maj 2001 oplyste Bundessortenamt til […]Sortsmyndigheden, at Bundessortenamt havde til hensigt at destruere det inficerede materiale for at undgå, at infektionen spredte sig til andre planter, og Bundessortenamt foreslog […]Sortsmyndigheden at anmode KSB om at forelægge nyt virusfrit materiale med henblik på at genoptage den tekniske afprøvning.

12 Ved e-mail af 8. maj 2001 sendt til Bundessortenamt gav […]Sortsmyndigheden sit samtykke til destruktionen af det inficerede materiale og anførte at have besluttet at anmode KSB om at forelægge nyt virusfrit materiale i marts 2002. […]Sortsmyndigheden anførte ligeledes, at eftersom instruktionerne vedrørende forelæggelsen af materialet ikke havde præciseret, at materialet skulle være virusfrit, men blot at det skulle opfylde kravene i det europæiske plantesundhedspas, kunne KSB ikke holdes ansvarlig for situationen, at det ville være urimeligt at af[slå] ansøgningen om sorten Gala Schnitzer, og at den foreslåede løsning derfor forekom at være den bedste.

13 Ved e-mail af 13. juni 2001 meddelte […]Sortsmyndigheden KSB, at for så vidt som […]Sortsmyndighedens instruktioner vedrørende fremsendelsen af planter og kravene vedrørende deres sundhedsstatus ikke havde været tilstrækkeligt klare, havde den i samråd med Bundessortenamt besluttet at tillade, at KSB i marts 2002 kunne forelægge nyt materiale for Bundessortenamt, uden virus og ledsaget af et plantesundhedscertifikat til bekræftelse af dette, med henblik på at genoptage vurderingen af ansøgningen om sorten Gala Schnitzer.

14 Efter den nye tekniske afprøvning konkluderede Bundessortenamt i sin endelige rapport dateret den 16. december 2005, at sorten Gala Schnitzer er forskellig fra den nærmeste referencesort, dvs. sorten Baigent, på grundlag af et yderligere kendetegn »Frugt: rillebredde«.

15 Den 5. maj 2006 [fremsatte] intervenienterne, Elaris SNC og Brookfield New Zealand Ltd, henholdsvis indehaver af en licens tilknyttet sortsbeskyttelsesrettigheden [til] Baigent og indehaver af denne sortsbeskyttelsesrettighed, […] [over for] […]Sortsmyndigheden [indsigelse] i henhold til artikel 59 i forordning nr. 2100/94 mod meddelelse af beskyttelse af sorten Gala Schnitzer.

16 Indsigelsen var støttet på den ældre sortbeskyttelsesrettighed [til] æblesorten (Malus Mill) Baigent.

17 Anbringenderne til støtte for indsigelsen var dels artikel 61, stk. 1, litra b), i forordning nr. 2100/94, idet den omstændighed, at sagsøgeren ikke havde opfyldt kravene vedrørende forelæggelsen af det materiale, der skulle anvendes til den tekniske afprøvning, som angivet i […]Sortsmyndighedens skrivelser af henholdsvis 26. januar og 25. marts 1999, burde have ført til, at […]Sortsmyndigheden af[slog] ansøgningen om sorten Gala Schnitzer, dels artikel 7 i forordning nr. 2100/94, idet sorten Gala Schnitzer ikke adskiller sig fra sorten Baigent.

18 Den 14. december 2006 godkendte […]Sortsmyndighedens præsident anvendelsen af det yderligere kendetegn »Frugt: rillebredde« med henblik på at fastlægge [selvstændigheden] for sorten Gala Schnitzer.

19 Ved afgørelserne EU 18759, OBJ 06-021 og OBJ 06-022 truffet den 26. februar 2007 af det udvalg, som havde kompetence til at behandle indsigelser mod meddelelsen af EF-sortsbeskyttelse (herefter »udvalget«), tildelte udvalget den ansøgte beskyttelse til sorten Gala Schnitzer og afviste indsigelserne.

20 Den 11. april 2007 påklagede intervenienterne disse tre afgørelser til […]Sortsmyndighedens [a]ppelkammer i henhold til artikel 67-72 i forordning nr. 2100/94.

21 Ved [den anfægtede] afgørelse […] annullerede [a]ppelkammeret den afgørelse, som meddelte EF-sortsbeskyttelse til sorten Gala Schnitzer, og de afgørelser, som afviste indsigelserne, samt af[slog] ansøgningen vedrørende sorten Gala Schnitzer. Appelkammeret fandt navnlig, at artikel 61, stk. 1, litra b), i forordning nr. 2100/94 ikke gav […]Sortsmyndigheden beføjelser til at tillade KSB at forelægge nyt materiale, eftersom sidstnævnte ikke [havde] efterkom[met]

meddelelsen [i et særligt tilfælde] i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94, hvorved […]Sortsmyndigheden anmodede KSB om at fremsende et plantesundhedscertifikat, hvori det bekræftedes, at det forelagte materiale var virusfrit.«

IV – Sagen for Retten og den appellerede dom

10. Ved stævning indleveret den 4. april 2008 anlagde Schniga et annullationssøgsmål til prøvelse af den anfægtede afgørelse ved Retten.

11. Brookfield og Elaris, der er appellanterne i nærværende retsforhandlinger, deltog i retsforhandlingerne ved Retten som intervenienter til støtte for Sortsmyndighedens påstande.

12. Annullationssøgsmålet byggede på tre retlige anbringender: i) De af intervenienterne fremsatte indsigelser over for Sortsmyndigheden kunne ikke antages til realitetsbehandling ii) tilsidesættelse af artikel 61, stk. 1, litra b), og artikel 62 i forordning nr. 2100/94 og iii) tilsidesættelse af artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94.

13. Efter at Retten havde erklæret, at det første anbringende ikke kunne antages til realitetsbehandling, da det var blevet gjort gældende for første gang for Retten, behandlede den spørgsmålet, om det tredje anbringende vedrørende appelkammerets tilsidesættelse af artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94, kunne antages til realitetsbehandling. Retten udtalte i den appellerede doms præmis 39, at appelkammeret ved at bedømme Sortsmyndighedens skrivelser af 26. januar 1999 og 25. marts 1999 havde foretaget en retlig kvalifikation, som kunne anfægtes under disse retsforhandlinger. Retten konkluderede derfor, at det tredje anbringende kunne antages til realitetsbehandling.

14. For så vidt angår realiteten behandlede Retten først det tredje anbringende. Retten forkastede i den forbindelse appelkammerets synspunkt i den anfægtede afgørelse, hvorefter artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 ikke gav Sortsmyndigheden mulighed for at tillade forelæggelse af nyt materiale til brug for den tekniske afprøvning.

15. Idet Retten definerede omfanget af Sortsmyndighedens skønsbeføjelse i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94, udtalte den i den appellerede doms præmis 63, at denne skønsbeføjelse indeholdt en ret for Sortsmyndigheden til – såfremt den skulle finde det nødvendigt i en bestemt sag – at præcisere de betingelser, som vurderingen af en ansøgning om EF-sortsbeskyttelse er underlagt, forudsat at den frist, inden for hvilken ophavsmanden til ansøgningen om denne beskyttelse skal efterkomme en meddelelse, der er rettet til denne i det særlige tilfælde, ikke er udløbet. Retten bemærkede navnlig i den appellerede doms præmis 64, at det er i overensstemmelse med princippet om god forvaltningsskik og nødvendigheden af at sikre, at sagerne forløber tilfredsstillende og effektivt, at Sortsmyndigheden, når den vurderer, at en fastslået unøjagtighed kan afhjælpes, har mulighed for at fortsætte undersøgelsen af den til Sortsmyndigheden indleverede ansøgning. Endvidere udtalte Retten i den appellerede doms præmis 65, at Sortsmyndighedens skønsbeføjelse gør det muligt for den selv at sikre, at de meddelelser, den fremsætter i særlige tilfælde, er klare, og at ansøgerne ikke er i tvivl om deres rettigheder og pligter.

16. Retten konkluderede i lyset af en vurdering af de relevante faktiske omstændigheder, der lå til grund for sagen, at appelkammeret ved at fastslå, at Sortsmyndigheden havde tilsidesat artikel 61, stk. 1, litra b), i forordning nr. 2100/94 ved at tillade KSB at forelægge nyt materiale – selv om den i henhold til denne bestemmelse havde pligt til at afslå KSB's ansøgning, så snart som den havde fastslået, at ansøgeren ikke havde efterkommet den i det særlige tilfælde fremsatte meddelelse – havde fejlfortolket omfanget af Sortsmyndighedens skønsbeføjelse i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94.

17. Retten gav derfor sagsøgeren medhold og annullerede den anfægtede afgørelse, idet den fandt, at det var ufornødent at tage stilling til, hvorvidt det andet anbringende var begrundet, og idet den ikke tog intervenienternes påstand om omgørelse af den anfægtede afgørelse til følge.

V – Påstandene for Domstolen

18. Appellanterne har nedlagt påstand om, at Domstolen ophæver den appellerede dom og hjemviser sagen til Retten til afgørelse eller subsidiært ved endelig dom forkaster Schnigas påstande, hvorved den anfægtede afgørelse fra appelkammeret stadfæstes. Appellanterne har endvidere nedlagt påstand om, at Domstolen pålægger de indstævnte at betale sagens omkostninger.

19. Sortsmyndigheden og Schniga har nedlagt påstand om, at Domstolen forkaster appellen og pålægger appellanterne at betale sagens omkostninger.

VI – Appellen

20. Appellanterne støtter sig på to appelanbringender, som begge anfægter Rettens resultater vedrørende Schnigas tredje anbringende i førsteinstansen.

21. Det første appelanbringende går ud på, at Retten burde have afvist Schnigas tredje anbringende i førsteinstansen fra realitetsbehandling, og at Retten tilsidesatte artikel 73, stk. 2, i forordning nr. 2100/94, idet den ulovligt efterprøvede appelkammerets konstateringer vedrørende de faktiske omstændigheder. Appellanterne har med det andet appelanbringende, der består af flere led, påstået, at Retten tilsidesatte artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94, sammenholdt med forordningens artikel 61, stk. 1, litra b), og artikel 80, idet den på fejlagtig måde fastlagde omfanget af Sortsmyndighedens skønsbeføjelse.

A – *Det første appelanbringende*

1. Parternes hovedargumenter

22. Appellanterne har med det første appelanbringende påstået, at Retten ved i forbindelse med Schnigas tredje anbringende at efterprøve de faktiske omstændigheder, som appelkammeret havde konstateret havde foreligget, overskred sin kompetence, således som den er defineret i artikel 73, stk. 2, i forordning nr. 2100/94. Omfanget af den i denne bestemmelse definerede efterprøvelse er begrænset til en efterprøvelse af lovligheden af appelkammerets afgørelse og er begrænset til retlige problemstillinger og magtfordrejning.

23. Retten burde følgelig ikke have efterprøvet appelkammerets bedømmelse af indholdet og betydningen af de to skrivelser af 26. januar 1999 og 25. marts 1999. Hvis Retten havde godtaget appelkammerets bedømmelse af de faktiske omstændigheder, kunne den ikke være kommet til den konklusion, at Sortsmyndigheden i maj 2001 stadig kunne udøve sin beføjelse i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 for at afhjælpe uklarheden i dens tidligere meddelelser.

24. Sortsmyndigheden og Schniga har bestridt påstanden om, at Retten overskred sin kompetence. De har navnlig argumenteret for, at det følger af Domstolens praksis, at Retten har enekompetence til at udrede og bedømme de relevante faktiske omstændigheder og at bedømme beviserne. Selv hvis Domstolen derfor måtte finde, at Retten faktisk havde efterprøvet faktiske omstændigheder, ville

denne efterprøvelse derfor ikke desto mindre være omfattet af Rettens kompetence. Ifølge Sortsmyndigheden og Schniga var det dog appelkammerets retlige karakterisering af de faktiske omstændigheder – og ikke dets faktiske konstateringer – som Retten efterprøvede i den appellerede dom.

2. Bedømmelse

25. Det første appelanbringende synes at bygge på en fejlfortolkning af den kompetence, som Retten er tillagt i henhold til artikel 73, stk. 2, i forordning nr. 2100/94 til at efterprøve lovligheden af appelkammerets afgørelser.

26. I denne henseende bemærkes, at mens Domstolens kompetence i en appelsag ganske vist, således som det fremgår af fast retspraksis, er begrænset til en efterprøvelse af retsspørgsmål, fremgår det derimod klart af dommen i sagen Schräder mod CPVO, at Rettens kompetence til at efterprøve lovligheden af appelkammerets afgørelser omfatter beføjelsen til at fastlægge og bedømme de relevante faktiske omstændigheder og til at vurdere beviserne [5].

27. Det skal i denne sammenhæng også bemærkes, at forordning nr. 2506/95 ændrede artikel 73 i forordning nr. 2100/94 specifikt med henblik på at tilpasse klageprocedurerne i henhold til EF-sortsbeskyttelsesordningen til ordningerne i henhold til artikel 63, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 40/94 af 20. december 1993 om EF-varemærker hvad angår Rettens efterprøvelse af lovligheden af afgørelser truffet af appelkamrene ved Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) (KHIM) (herefter »Harmoniseringskontoret«) [6].

28. I henhold til Domstolens fortolkning af artikel 63, stk. 2, i forordning nr. 40/94, som således kan overføres på artikel 73 i forordning nr. 2100/94, kan Retten foretage en fuldstændig efterprøvelse af lovligheden af en afgørelse truffet af Harmoniseringskontorets appelkamre og om fornødent efterprøve, om disse har foretaget en korrekt retlig kvalifikation af de faktiske forhold i sagen, eller om bedømmelsen af de faktiske forhold, der blev forelagt kamrene, er behæftet med fejl [7].

29. Det følger heraf, at det første appelanbringende om tilsidesættelse af artikel 73, stk. 2, i forordning nr. 2100/94 bør forkastes som ugrundet.

B – *Det andet appelanbringende*

1. Parternes hovedargumenter

30. Appellanterne har med det andet anbringende påstået, at Retten fejlfortolkede omfanget af Sortsmyndighedens skønsbeføjelse i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94, sammenholdt med forordningens artikel 61, stk. 1, litra b), og artikel 80. Appellanterne har i denne henseende opregnet en række fejlagtige konstateringer eller antagelser, som Retten efter deres opfattelse nåede til i den appellerede dom som følge af denne fejlagtige fastlæggelse af Sortsmyndighedens beføjelser.

5 — Jf. i denne retning dom af 15.4.2010, sag C-38/09 P, Sml. I, s. 3209, præmis 69, jf. også mit forslag til afgørelse i den sag, punkt 20-23.

6 — EFT 1994 L 11, s. 1, jf. tredje betragtning til forordning nr. 2506/95.

7 — Jf. navnlig dom af 18.12.2008, sag C-16/06 P, Les Éditions Albert René mod KHIM, Sml. I, s. 10053, præmis 38 og 39.

31. De har således navnlig påstået, at Retten tog fejl, da den antog, at Sortsmyndigheden havde beføjelse til at fremsætte meddelelser i særlige tilfælde, ikke kun under henvisning til beskaffenheden af det materiale, der skal fremlægges inden for en bestemt frist, men også under henvisning til dokumentbeviset for denne beskaffenhed. Efter appellanternes opfattelse kan meddelelser i særlige tilfælde i den i artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 omhandlede forstand imidlertid derimod kun vedrøre selve materialet.

32. Appellanterne har dernæst argumenteret for, at Retten med urette fandt, at Sortsmyndigheden kunne opdele sine meddelelser i særlige tilfælde i to selvstændige og uafhængige meddelelser, én vedrørende materialet selv og én vedrørende dokumentbeviset for beskaffenheden, såsom fremlæggelsen af et sundhedscertifikat.

33. Ifølge appellanterne antog Retten også med urette – i lyset af artikel 61, stk. 1, litra b), i forordning nr. 2100/94 – at Sortsmyndigheden havde beføjelse til at tillade en ny fremlæggelse af virusfrit materiale, efter at fristen for materialets forelæggelse var udløbet, og det var helt klart, at materialet ikke var virusfrit. Retten fandt med urette, at ordlyden »snarest muligt« – i forbindelse med opfordringen til at fremsende det manglende sundhedscertifikat for det allerede forelagte materiale – ikke kunne fortolkes som en frist og under alle omstændigheder ikke som en frist, der var udløbet, i forbindelse med en meddelelse i særlige tilfælde i den i artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 omhandlede forstand med den følge, at ansøgningen ikke skulle afslås i overensstemmelse med forordningens artikel 61, stk. 1, litra b).

34. Endvidere tog Retten fejl, da den fastslog, at Sortsmyndigheden har en fri skønsbeføjelse til selv – uden yderligere hierarkisk efterprøvelse eller domstolskontrol – at sikre den retlige præcision og klarhed af sine meddelelser i særlige tilfælde. I denne henseende fandt Retten med urette, at spørgsmål om god eller ond tro ved fortolkningen af sådanne meddelelser var uden betydning. Den efterprøvede heller ikke de grænser, der er opstillet i proceduren for *restitutio in integrum* i henhold til artikel 80 i forordning nr. 2100/94, som Sortsmyndigheden klart havde ignoreret.

35. Sortsmyndigheden har heroverfor anført, at dens standpunkt altid har været, at det var berettiget, at den havde tilladt ansøgeren en anden forelæggelse af plantemateriale, eftersom meddelelsen i det særlige tilfælde (skrivelsen af 26.1.1999) ikke var tilstrækkeligt præcis. Vigtigheden af præcise instruktioner skal i lyset af retssikkerhedsprincippet haves in mente, når de af Sortsmyndigheden fremsatte meddelelser i denne konkrete sag skal vurderes.

36. Hvad angår meddelelser om beskaffenheden af det plantemateriale, der skal forelægges, har Sortsmyndigheden gjort gældende, at det først var, da fristen for forelæggelse af materiale var udløbet, og der var sket forelæggelse, at det var gjort klart, at det plantemateriale, der skulle forelægges, skulle være virusfrit. Den meddelelse, der blev fremsat den 26. januar 1999, havde ikke været tilstrækkeligt klar i denne henseende.

37. Af denne grund kan det efter Sortsmyndighedens opfattelse ikke antages, at KSB ikke havde opfyldt meddelelsen i medfør af artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94. Det følger heraf, at der ikke var grundlag for at afslå KSB's ansøgning i henhold til artikel 61, stk. 1, i forordning nr. 2100/94.

38. Hvad angår meddelelser om dokumenter er Sortsmyndigheden enig med Retten i, at meddelelsen skal være klar og skal indeholde den specificerede frist, inden en ansøgning kan afslås på grund af manglende fremlæggelse af relevante dokumenter.

39. Sortsmyndigheden har endvidere argumenteret for, at proceduren for *restitutio in integrum* i artikel 80 i forordning nr. 2100/94 ikke fandt anvendelse på omstændighederne i denne sag, idet angivelsen »snarest muligt« ikke var tilstrækkeligt præcis til at angive en frist, inden for hvilken en ansøger burde have handlet. Under alle omstændigheder, og selv hvis denne angivelse skulle anses for at være tilstrækkeligt klar, finder artikel 80 i forordning nr. 2100/94 ikke anvendelse på sager, hvor Sortsmyndigheden har bidraget til forsinkelsen, i denne sag ved ikke at give klare instruktioner i skrivelsen af 26. januar 1999.

40. Endelig er Sortsmyndigheden enig med Retten i, at ansøgeren for Sortsmyndighedens gode eller onde tro ikke er af betydning hvad angår vurderingen af Sortsmyndighedens skøn i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94.

41. Eftersom ingen af appellanternes argumenter kan tages til følge, gør Sortsmyndigheden derfor gældende, at appellanternes andet anbringende er helt ugrundet.

42. Schniga har – i modsætning til appellanternes påstande – fremhævet, at henset til den tekniske afprøvnings videnskabelige og tekniske kompleksitet hvad angår ansøgninger om beskyttelse tildeler artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 nødvendigvis Sortsmyndigheden et vidt skøn ved udøvelsen af dens funktioner. Dette omfatter Sortsmyndighedens mulighed for at acceptere, »at forelæggelse ikke skal finde sted«, jf. artikel 61, stk. 1, litra b), i forordning nr. 2100/94, hvis den er af den opfattelse, at den ikke har været tilstrækkeligt klar med hensyn til kravene til afprøvningsmaterialets sundhed, ved at tillade ansøgerne at forelægge nyt materiale inden for en ny frist.

2. Bedømmelse

43. Det andet appelanbringende og dets led fokuserer i det væsentlige på Rettens konklusion – og den begrundelse, som konklusionen bygger på, og som der er redegjort for i den appellerede doms præmis 62-80 – hvorefter appelkammeret ved at finde, at Sortsmyndigheden havde tilsidesat artikel 61, stk. 1, litra b), i forordning nr. 2100/94, idet den havde tilladt KSB at forelægge nyt plantemateriale i stedet for at afslå ansøgningen i overensstemmelse med den bestemmelse, havde fejlfortolket omfanget af Sortsmyndighedens skøn i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94. Ifølge appellanterne kunne en sådan tilladelse kun have været givet i henhold til en *restitutio in integrum*, således som det fremgår af forordningens artikel 80 – hvilket KSB imidlertid ikke havde begæret.

44. Det skal fra begyndelsen erindres, at Sortsmyndigheden i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 har beføjelse til ved generelle regler eller i særlige tilfælde ved meddelelse, at fastlægge, hvornår og hvor materialet til den tekniske afprøvning samt referenceprøver skal forelægges, samt i hvilken mængde og beskaffenhed.

45. Det skal i denne henseende anføres, at for så vidt som artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 tildeler Sortsmyndigheden beføjelsen til både kvantitativt og kvalitativt at definere det materiale, der skal forelægges for Sortsmyndigheden til den tekniske afprøvning, som i sig selv indebærer komplekse videnskabelige og tekniske vurderinger, skal Sortsmyndigheden tildeles et vist skøn ved anvendelsen af den bestemmelse [8].

8 — Jf. i denne retning dommen i sagen Schräder mod CPVO, nævnt ovenfor i fodnote 5, præmis 77, og mit forslag til afgørelse i den sag, punkt 25, jf. også bl.a. dom af 14.1.1997, sag C-169/95, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 135, præmis 33 og 34.

46. Efter min opfattelse er ikke blot et forholdsvis vidt skøn berettiget i denne henseende og antydet i ordlyden af artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 selv, men det er også afspejlet i forordningens artikel 61, stk. 1, litra b), som giver Sortsmyndigheden mulighed for at acceptere manglende opfyldelse af dens meddelelser hvad angår forordningens artikel 55, stk. 4, og dermed at undgå at måtte afslå ansøgningen [9].

47. I lyset heraf forekommer det mig, at Retten ved definitionen i den appellerede doms præmis 63-65 af omfanget af skønnet i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 med rette fandt, at dette skøn omfatter Sortsmyndighedens ret, hvis den måtte finde det nødvendigt, til at definere betingelserne for undersøgelsen af en ansøgning om EF-sortsbeskyttelse, forudsat at den frist, inden for hvilken ansøgeren skal besvare den meddelelse, der er rettet til denne i det særlige tilfælde, ikke er udløbet.

48. I denne sammenhæng kunne Retten i den appellerede doms præmis 64 – uden at begå en retlig fejl – fastslå, at det er i overensstemmelse med princippet om god forvaltningsskik og nødvendigheden af at sikre, at sagerne forløber tilfredsstillende og effektivt, at Sortsmyndigheden, når den vurderer, at en fastslået unøjagtighed kan afhjælpes, har mulighed for at fortsætte undersøgelsen af den hos Sortsmyndigheden indgivne ansøgning og ikke under disse omstændigheder er forpligtet til at afslå ansøgningen.

49. Retten understregede også med rette i den appellerede doms præmis 65, at det er uløseligt forbundet med retssikkerhedsprincippet, at ansøgere ikke er i tvivl om deres rettigheder og pligter, således at de kan handle derefter [10]. Eftersom Sortsmyndigheden som en af Den Europæiske Unions myndigheder er bundet af retssikkerhedskravene som et generelt EU-retligt princip, kunne Retten – i modsætning til det af appellanterne anførte – uden at begå en retlig fejl udtale, at Sortsmyndigheden havde beføjelse til selv at sikre, at dens meddelelser i særlige tilfælde er klare, og at ansvaret for manglende opfyldelse af disse meddelelser derfor kun påhviler ansøgeren.

50. I modsætning til det af appellanterne anførte er der imidlertid intet i den appellerede dom, som foreslår eller antyder, at Sortsmyndighedens beføjelse indebærer et frit skøn, som ikke er underlagt yderligere hierarkisk efterprøvelse eller domstolskontrol.

51. Efter min opfattelse begik Retten derfor ikke en retlig fejl i denne henseende ved definitionen af omfanget af Sortsmyndighedens skøn i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94.

52. I de efterfølgende præmisser i den appellerede dom foretog Retten en bedømmelse af sagens omstændigheder i lyset af den ovenfor beskrevne skønsstandard.

53. I denne forbindelse kategoriserede Retten i den appellerede doms præmis 69-72 navnlig begge skrivelser af 26. januar 1999 og 25. marts 1999 samt e-mailen af 13. juni 2001, hvorved Sortsmyndigheden havde kommunikeret med KSB under den for Sortsmyndigheden verserende procedure, som indeholdende en meddelelse i et særligt tilfælde i den i artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 omhandlede forstand.

54. I denne henseende bør appellanternes argument, hvorefter sådanne meddelelser kun kan vedrøre materialet som sådan, men ikke dokumentbeviset for materialets beskaffenhed, såsom plantesundhedsdokumenter, der attesterer materialets sundhed, forkastes. For så vidt som sådan dokumentation – således som Retten med rette bemærkede – vedrører beskaffenheden af det

9 — Jf. analogt i denne retning dom af 13.3.2007, sag C-29/05 P, KHIM mod Kaul, Sml. I, s. 2213, præmis 42, hvorefter Harmoniseringskontoret har et vidt skøn, idet det kan tage hensyn til kendsgerninger og beviser, der er fremlagt eller indleveret for sent.

10 — Jf. i denne retning dom af 9.7.1981, sag 169/80, Gondrand og Garancini, Sml. s. 1931, præmis 17, jf. også dom af 15.2.1996, sag C-63/93, Duff m.fl., Sml. I, s. 569, præmis 20, og af 14.4.2005, sag C-110/03, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 2801, præmis 30.

materiale, der skal forelægges, ville det forekomme overdrevent formalistisk og være i strid med Sortsmyndighedens vide skøn, der er beskrevet ovenfor, i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 hvad angår fastlæggelsen af bl.a. beskaffenheden af det materiale, der skal forelægges, at udelukke muligheden for at fremsætte sådanne meddelelser i henhold til den bestemmelse.

55. I det lys, og selv hvis meddelelsen, der er indeholdt i skrivelsen af 25. marts 1999 skal fortolkes således, som appellanterne har påstået, nemlig som en separat meddelelse i et særligt tilfælde, der kun vedrører dokumentbeviset for sundhedsstatus for det materiale, der skal forelægges, og ikke for materialets beskaffenhed som sådan, ligesom meddelelsen i den tidligere skrivelse af 26. januar 1999, er det ikke åbenbart – ligesom appellanterne heller ikke har underbygget yderligere – i hvilket omfang anvendelsen af to meddelelser i særlige tilfælde (»opdeling«) ville gå videre end de grænser, der er fastsat i artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94.

56. Hvad angår appellanternes påstand om, at Retten med urette fandt, at Sortsmyndigheden havde beføjelse til at tillade en ny forelæggelse af virusfrit materiale, efter at fristen for forelæggelse af materialet var udløbet, og efter at det var fuldstændigt klart, at materialet ikke var virusfrit, skal det understreges, at Retten i den appellerede doms præmis 74 og 75 tiltrådte Sortsmyndighedens synspunkt i e-mailen af 13. juni 2001 – som den også fastholdt under disse retsforhandlinger for Domstolen – hvorefter instruktionerne i Sortsmyndighedens skrivelser af 26. januar og 25. marts 1999 ikke havde gjort det tilstrækkeligt klart til at kunne fjerne KSB's tvivl, at forelæggelsesmaterialet skulle være virusfrit. Retten udtalte endvidere i den appellerede doms præmis 76, at Sortsmyndigheden ved i skrivelsen af 25. marts 1999 at anmode KSB om blot at fremlægge det nødvendige sundhedscertifikat »snarest muligt« ikke havde fastsat en bestemt frist, inden for hvilken KSB skulle fremsende certifikatet.

57. I lyset af denne bedømmelse af faktiske omstændigheder, som ikke som sådan kan anfægtes under en appel for Domstolen, og i henhold til hvilken der var en sådan uklarhed vedrørende det forhold, at det materiale, der skulle forelægges til den tekniske afprøvning, skulle være virusfrit, var Retten efter min opfattelse, henset til princippet om god forvaltningsskik og retssikkerhedsprincippet, der er henvist til ovenfor[11], berettiget til at konkludere – uden at begå en retlig fejl – at det var omfattet af Sortsmyndighedens skøn i Sortsmyndighedens e-mail af 13. juni 2001 at afhjælpe uklarheden i dens tidligere meddelelser i denne henseende og at tillade forelæggelse af nyt virusfrit materiale.

58. For så vidt som appellanterne dernæst har påstået, at artikel 80 i forordning nr. 2100/94, som fastsætter en procedure for *restitutio in integrum*, er tilsidesat, er det tilstrækkeligt for det første at bemærke, at KSB faktisk ikke indgav nogen begæring om genindsættelse i henhold til den bestemmelse, og for det andet – således som Sortsmyndigheden med rette har bemærket – at betingelsen i den bestemmelse vedrørende manglende overholdelse af en frist åbenbart aldrig er blevet opfyldt i lyset af den manglende klarhed vedrørende fristen for plantematerialets forelæggelse. Eftersom Sortsmyndigheden, således som det fremgår af ovenstående betragtninger, havde beføjelse til at tillade forelæggelsen af nyt plantemateriale inden for rammerne af en og samme ansøgningsprocedure og uden at afvise den oprindelige ansøgning, var det ikke nødvendigt at genindsætte KSB i retten til at forelægge plantemateriale på grundlag af artikel 80 i forordning nr. 2100/94.

59. Anbringendet om den påståede tilsidesættelse af den bestemmelse skal derfor forkastes.

11 — Jf. punkt 47-49 ovenfor.

60. Endelig, og i modsætning til det af appellanterne i denne henseende anførte, begik Retten på ingen måde en retlig fejl ved i den appellerede doms præmis 80 at forkaste de påstande om ond tro, der blev gjort gældende mod KSB, idet dette spørgsmål faktisk var uden betydning i forhold til den problemstilling, som Retten skulle behandle, om, hvorvidt Sortsmyndigheden havde handlet inden for sit skøn i henhold til artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94 for afhjælpning af uklarheden i dens meddelelser i et særligt tilfælde.

61. I lyset af det ovenstående skal det andet appelanbringende om tilsidesættelse af artikel 55, stk. 4, i forordning nr. 2100/94, sammenholdt med forordningens artikel 61, stk. 1, litra b), og artikel 80, efter min opfattelse også forkastes som ugrundet.

62. På baggrund af alle de ovenstående betragtninger er det min opfattelse, at appellen skal forkastes i sin helhed.

VII – Sagens omkostninger

63. I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, der ifølge artikel 118 finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Sortsmyndigheden og Schniga har nedlagt påstand om, at appellanterne, der har tabt sagen, tilpligtes at betale sagens omkostninger, bør det pålægges appellanterne at betale sagens omkostninger.

VIII – Forslag til afgørelse

64. På baggrund af ovenstående foreslår jeg Domstolen at træffe følgende afgørelse:

»1) Appellen forkastes.

2) Appellanterne tilpligtes at betale sagens omkostninger.«